

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ธนาคารพาณิชย์มีการดำเนินธุรกรรมหลัก คือ การรับฝาก-ถอน การโอนรับชำระและการให้สินเชื่อ โดยรายได้หลักจากการดำเนินธุรกรรมดังกล่าว เป็นรายได้จากธุรกรรมสินเชื่อและเงินปันผลประมาณร้อยละ 50 รายได้จากค่าธรรมเนียมประมาณร้อยละ 30 และรายได้อื่นๆอีกประมาณร้อยละ 20 (บมจ.ธนาคารกรุงไทย, ฝ่ายวิจัยธุรกิจ, 2549 : ออนไลน์) แสดงให้เห็นว่าการให้สินเชื่อยังคงเป็นธุรกรรมหลักที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์และมีความสำคัญยิ่งต่อผลกำไรและขณะเดียวกันก็เป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ธนาคารจึงต้องมีการบริหารความเสี่ยงและควบคุมคุณภาพการให้สินเชื่อ การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้หนี้สินเชื่อของธนาคารเป็นหนี้ที่มีคุณภาพและไม่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งถือได้ว่าเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ที่มีขนาดใหญ่อันดับ 2 ของระบบธนาคารพาณิชย์ที่มีบทบาทในการพัฒนาประเทศด้วยศักยภาพที่สามารถตอบสนองนโยบายรัฐในโครงการต่างๆ พร้อมกับการดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ได้อย่างสมดุลท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงโดยในปี พ.ศ. 2549 ผลประกอบการของธนาคารโดดเด่นขึ้นมาอีกอันเนื่องมาจากการดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวังที่เน้นด้านคุณภาพมากกว่าปริมาณ ประกอบกับธนาคารมีกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการเป็น “ธนาคารแสนสะดวก” หรือ The Convenience Bank ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2549 ธนาคารมีสินทรัพย์จำนวน 1,206.21 ล้านล้านบาท เงินให้สินเชื่อ 892,235 ล้านบาท และสินเชื่อด้วยคุณภาพหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 89,629 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนของสินเชื่อด้วยคุณภาพหรือหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ต่อสินเชื่อทั้งหมด ร้อยละ 9.22 ซึ่งลดลงจากร้อยละ 10.32 ในปี 2548 (บมจ.ธนาคารกรุงไทย, ฝ่ายวิจัยธุรกิจ, 2550 : ออนไลน์) ธนาคารจึงให้ความสำคัญกับสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูง มีโอกาสเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูง เป้าหมายของธนาคารคือการปลดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีธนาคารพาณิชย์ต่างๆ เปิดสาขาเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีธุรกิจหลากหลายที่มีศักยภาพในการแข่งขันและเติบโต มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือตอนบน และเชียงใหม่เป็น

จังหวัดใหญ่ที่มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมสูงกว่าจังหวัดอื่นอีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทำให้มีธนาคารพาณิชย์จำนวน 23 แห่ง 562 สาขา มีปริมาณการให้สินเชื่อจำนวน คิดเป็นร้อยละ 78.90 ของประเทศไทย เพื่อให้บริการธุรกรรมทางการเงินให้เพียงพอต่อความต้องการของภาคธุรกิจ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีสาขาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมด 12 สาขา มีการให้สินเชื่อเป็นจำนวน 33,193.95 ล้านบาท และเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 7,176.24 ล้านบาท โดยสัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ต่อสินเชื่อรวมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 21.62 มีสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับสัดส่วนของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทั้งระบบ ซึ่งอยู่ที่ระดับร้อยละ 9.22 โดยการให้สินเชื่อบริการด้านค้าอาหารมีทรัพย์มี ยอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงสุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.92 ต่อสินเชื่อรวมของภาค รองลงมา เป็นสินเชื่อเพื่อการบริโภคและอุปโภค และสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ (การค้าส่ง/ค้าปลีก) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.26 และ 15.02 ตามลำดับ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549 : ออนไลน์)

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินงานของธนาคารและเป็นปัญหาสำคัญที่ธนาคารจะต้องดำเนินการแก้ไขเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยเหตุนี้ธนาคารจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ธนาคารสามารถแข่งขันและสร้างผลตอบแทนสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นได้ ซึ่งการให้สินเชื่อแก่ลูกค้านั้นจะมีหลักการพิจารณาในด้านคุณภาพของลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์โครงการและความเป็นไปได้ทางธุรกิจของลูกหนี้ การวิเคราะห์หลักประกันของลูกหนี้ การบริหารวงเงินกู้ การวิเคราะห์แหล่งที่มาของเงินสำหรับการชำระคืนเงินกู้ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ความเสี่ยงของอุตสาหกรรมและความเสี่ยงของธุรกิจ รวมถึงการวิเคราะห์ห้บการเงิน ซึ่งมีหลายวิธีการที่จะทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ว่ามีปัจจัยใดที่จะทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยทั่วไปเทคนิคที่นิยมใช้และรู้จักกันอย่างกว้างขวางนั้น ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ในกรณีที่มีตัวแปรตาม 1 ตัว และตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ตัวขึ้นไปจะใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งสามารถใช้วัดอิทธิพลของตัวแปรอิสระหลายตัวที่มีต่อตัวแปรตามร่วมกัน โดยที่สมการถดถอยจะชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านี้และใช้ความสัมพันธ์นี้เพื่อพยากรณ์หรือเพื่อควบคุมตัวแปรตาม โดยเฉพาะในกรณีที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงกลุ่มที่มีค่าเพียง 2 ค่า และตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป หรือมีตัวแปรอิสระ n ตัว จะใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีต่อโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ (ตัวแปรตาม) รวมถึง

พยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจโดยการเลือกตัวแปรที่เหมาะสมเพื่อทำให้เปอร์เซ็นต์ของความถูกต้องในการพยากรณ์สูง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาการวิเคราะห์เพื่อการพยากรณ์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาสินเชื่อ และสามารถนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการพิจารณาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงการวิเคราะห์เพื่อการพยากรณ์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยใช้แบบจำลองโลจิส

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบผลการวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ความมั่นคงและประเมินสถานะของบริษัทที่เป็นลูกค้า เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ และช่วยให้สินเชื่อของธนาคารมีคุณภาพสินเชื่อที่ดี ช่วยลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

นิยามศัพท์

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loan : NPL) หมายถึงสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเกิดขึ้นจากการค้างชำระต้นเงิน หรือดอกเบี้ย หรือผิดเงื่อนไขการชำระหนี้ตามสัญญาเกินกว่า 3 เดือนเป็นต้นไป หรือการถูกจัดชั้นคุณภาพหนี้ตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2547)

แบบจำลองโลจิส (Logit Model) หมายถึง แบบจำลองที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงกลุ่มที่มีค่าเพียง 2 ค่า และตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป หรือมีตัวแปรอิสระ n ตัว ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีต่อโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ (ตัวแปรตาม) รวมถึง

พยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจโดยการเลือกตัวแปรที่เหมาะสมเพื่อให้เปอร์เซ็นต์ของความถูกต้องในการพยากรณ์สูง

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หมายถึง ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้บริการธุรกรรมด้านสินเชื่อ จำนวนทั้งหมด 12 สาขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved